

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contien cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“</p>
---	---	---

Educatiunea poporului prin viéti'a bisericésca.

II.

Trecutul celu atât de masceru pentru viéti'a poporului nostru ne-a lasatu de moscenire multe ne-cazuri si multe pecate. Si cand la despartirea ierar-chica si la redobandirea autonomiei am luat noi in-sine ca corporatiune autonoma acésta moscenire, — o-am primitu cu beneficiulu inventariului, precum nici nu se potea alteum.

Din momentulu acest'a s'a impusu bisericeii nós-tre autonome doue lucruri: a creá institutiunile de cultura trebuintióse pentru desvoltarea unui poporu si in acelasi timp a sterpi din sinulu poporului pe-catele trecutului. Si legea nóstra organica a prevediutu in dispusetiunile ei ambe aceste directiuni. Fiecarei cor-poratiuni constitutive i-a impusu legea a lucrá in a-césta directiune, luandu de basa in ambele directiuni desvoltarea poporului prin elu insusi.

A desvoltá calitatile si dispusetiunile naturali ale elevului este chiamarea educatoriului. Si ani multi sunt acum de cand pedagogi'a a acceptatu cele mai bune principie si sisteme in educatiune. Si educatori iscusiti practica si punu in aplicare aceste principie si sisteme. Lucrulu acest'a mare cu tóte acestea merge greu si anevoiosu; si faptu este, ca rezultatele, ce le produce educatiunea-atát de costisítoria in timpulu nostru nu pré multimesce lumea, tocma asia, pre-cum nu ne multimesce nici pre noi educatiunea ce se face astadi poporului nostru prin viéti'a bise-ricésca.

Se incheia in curend doue diecimi de ani, de cand se pune in practica constitutiunea bisericésca, si rezultatele obtienute in ceeace privesce desvoltarea poporului nu sunt de o natura, cá se produca in noi multimire deplina. Èr acésta imprejurare a produsu in sinulu societátii nóstre doue curente, ambe nefa-vorabile desvoltárii ulterioare. Sunt intre noi ómeni, cari din acestu motivu au inceputu a-se reci facia de constitutiunea bisericésca, sunt altii éراسi, cari sus-

tienu, ca trecerea din absolutismulu de mai nainte la viéti'a cea libera de astadi in administratiunea bise-ricésca s'a facutu pré repede. Gresite sunt inse dupa noi ambe aceste curente. Desvoltarea popóreloru nu se póte realisá nicairi cu grab'a, si timpulu, ce l'am avutu pana acum in biseric'a a fost de sigur pré pu-tienu, pentrucá prin elu se fimu potutu realisá mai multu, de cât ceeace in adeveru s'a potutu realisá; ér daca gresieli s'au facutu in aplicarea constitutiunei, nu urméza nici decát, ca aceste gresieli sè-se repe-tiésca si in viitoriu.

Trebue se cada, si sè-se lovésca de pamentu de multe ori prunculu micu, pana sè-se deprinda a um-blá cu sigurantia. Si faptu este, ca numai cadiendu prunculu de multe ori se póte deprinde a umblá.

Totu astfelu se are lucru si cu constitutiunea. Prin gresieli vom invetiá si noi si poporulu, pentrucá gresielele pre viitoriu se nu se mai repetiésca. Ade-veratu, ca trebue se aiba omulu multa rabdare ba chiar se-te dóra amaru de multe ori cand vedi gresielele. Dar daca astfelu este calea, n'ai ce se te faci, tre-bue se rabdi, si se cauti, cá din di in di gresielele sè-se imputieneze, pentrucá mai tardiu se dispara cu totulu.

Acésta rabdare ne cam lipsesce, desi rabdarea in viétia, dar mai cu seama in educatiune este un'a din trebuintiele de capetenia. Intrebarea este numai, ca dela cine se cere acésta rabdare?

Spre a poté respunde la acésta intrebare aflám de lipsa a-ne infacisia si a-ne lamurí, cari sunt fac-torii dela a caroru colucrare se ascépta a-se face e-ducatiunea poporului prin biseric'a, respective cine este educatoriulu? cine este elevulu? si cari sunt me-dilócele acestui soiu de educatiune?

Educatoriulu este legea, si respective cuventulu celu viu si vecinicu alu Mantuitoriului lumii, ér mij-lócele acestui soiu de educatiune precum si elevulu, care are a fi educatu, este societatea insasi-

Asia ne intipuiumu noi lucrulu, si credemu, ca nu gresimu, cand astfelu nu-lu infacisiamu. Dar cand

ni-lu infacisiãmu astfeliu, ni-se aréta totu de odata si greutătile, ce avem a-le intempiná in o armonica colucrare a factoriloru, dela cari depinde rezultatulu.

Legea Domnului trebuie se fia adencu intiparita in inimile nóstre, si santieni'a ei se-ne stepanésca cu tóta rigorea si asprimea, pentrucá activa se fia, si pentrucá dilnicu se-ne faca se sporimu in bine. Chiar in jurulu inimei sunt inse cei mai multi dusimani. Sunt aci in apropiiare multimea patimeloru si slabituniloru omenesci, si totu aci dau navala, si vinu dilnicu cu feliurite atacuri tóte imprejurările cele grele si nefavorabile ale vietii de astadi, precum si multele preocupatiuni si slabituni ale timpului, in carele traimu. Tóte acestea voiescu se aiba rola si cuventu, si se silescu a-se validitá mai in tóte casurile.

Este lupta grea acést'a, dar o imprejurare ne face totdeun'a se fimu biruitori in directiune buna, cand stepaniti vomu fi de credinti'a si dragostea crescinésca. Cand vomu fi armati cu aseste doue, atunci legea vorbesce, santieni'a ei se validitéza, si nimicu nu ne impedece a nu realisá totu binele, pre carele lu-dorimu.

Daca gresieli s'au facutu in aplicarea constitutiunei si in educatiunea poporului printrens'a, isvorulu gresieleloru avem se-lu cantãm aici. Am intratu in viéti'a constitutională-bisericésca intr'unu timpu, cand credinti'a poporului era deja atacata atât de necazurile si peccatele trecutulu, cât si de duchulu dusimanosu, indreptatu in genere in timpul nostru contra desvoltării religiöse. S'a mai adaosu apoi langa acést'a inca o ideia, dupa noi cu totul gresita, si o ideia, carea pre multi dintre noi ne stepanesce si astadi. S'a disu adeca, si s'a profesatu de catra multi din ómenii nostri de influintia, ca biseric'a si desvoltarea prin biserică cá atare nu este scopu, ci este numai unu mijlocu pentru desvoltarea nóstra pre alte terene, si numai încât biseric'a cá atare servesece aceste scopuri, are ratiune de a fi.

Se intielege de sene, ca tractata si privita astfeliu biseric'a perde din valóre, perde din productivitatea ei.

Astfeliu de doctrine slabescu, si paraliséza puterea chiar a pazitoriului legii, a inimei religiöse, carea singura trebuie se-ne stepanésca, si se ne spuna in totu momentulu, ca santa este legea, si santieni'a ei nu este iertatu a-o alterá, daca nu voimu se fimu espusi la grele si mari pedepse.

Ne vorbesce neaperatu in totu momentulu acestu mare dascalu, daca voimu se ne vorbésca, si daca scimu se-i dãm chran'a, prin carea se-lu facemu, cá vorb'a lui se aiba totu mai multa trecere in inimile nóstre.

Acésta chrana o aflãmu in medilócele religiunei, si anume: in doctrina, in cultu, si in modulu, cum lucra, si influintéza acesteã asupra omenimei.

Si astadi este biseric'a totu acelu locu de mangaiare, totu acelu locu de incuragiare si insuflire

pentru lúpt'a cea grea, ce o numimu viétiã; dar durere nu mai este acestu locu atât de cautatu si cercetatu, precum trebuie se fia, si precum era elu odióira de cautatu si de cercetatu de poporulu romanescu. Este unu durerosu lucru si a spune, dar a-deverulu mai pre sus de tóte. Si a-deveru ni-se pare noue, ca este ceeace ne spunea óre-cine mai dilele trecute, ca dintre tóte popórele din acésta tíera mai putienu cercetéza biseric'a in Dumineci si in serbatori poporulu nostru.

Va fi avendu multe cauze acésta trista stare de lucruri in biseric'a nóstra. Dintre cele multe de siguru ca-si va fi avutu partea loru, si dóra partea leului si acea nefericita doctrina, profesata de multi, ca biseric'a nu este scopu, ci medilocu pentru alte scopuri, precum si multele vorbe si atacuri la adres'a unor'a si altor'a barbati cu insemnata rola in biserică. Si daca pana cand susta caus'a, susta si efectulu, atunci neaperatu, ca cu schimbarea causeroru trebuie sè-se incépa schimbarea lucrului in viéti'a nóstra bisericésca-constitutională.

Altcum aceleasi cauze producendu aceleasi efecte ne vom inverti in unu circulu vitiosu, carele se póte se-ne produca si mai multe si mai mari necazuri, decât sunt acelea, cu cari avem a-ne lúptá astadi.

In biserică totulu se baséza si se póte cladí numai pre sentiulu de pietate alu credintiosiloru. Si numai pana unde ajunge sentiulu de pietate alu credintiosiloru, poti contá la inaintare, la progresu. Ér daca acestu sentiu de pietate l'am aflatu, cand am luat moscenirea dela altii, slabitu pre ici, pre colo, atunci, bine trebuie se-ne notãmu, ca pre calea, pre carea din nefericire au pornitu unii, acestu sentiu nu se va intari. Se nu uitãm, ca generatiunea actuala avem o insemnata rola in desvoltarea neamului nostru, ér acésta rola ni-o vom poté implini numai intarindu temeli'a: sentiulu de pietate alu credintiosiloru; ér viéti'a nóstra constitutională-bisericésca numai intru atât póte fi educatória, intru cât in fie-care actu se va poté vedé si deosebí, ca sentiulu de pietate a dictatu si a decisu. Numai sub acésta conditiune póte desvoltá si ridicá poporulu legea, si institutiunile cele liberali, cari isvorescu din trens'a.

Bunu este educatoriulu, bunu si accesibilu este si elevulu, pentruca buna este legea Domnului si bunu este poporulu romanescu. Astfeliu inse precum ni-se infacisiéza mijlócele, precum vedem ca se aplica prin unii din noi mijlócele de educatiune facia de acestu poporu, nu vom poté obtiené repede o desvoltare spornica si cu asiediementu si greutate.

Timpulu intraceea si-urméza cursulu seu. Merge inainte. Si cu fiecare pasu ce-lu face inainte acestu neobositu mesuratoriulu si controlatoriulu alu vietii nóstre, intréba pre ómeni si pre popóre, cum ne-am folositu de densulu.

Si judecatoriulu fara mila si fara indurare este timpulu. Elu nu se mai întórce, si nu ascépta dupa

nimenea. Semnu si motivu destul de puternicu, cá se ne luám de seama de totu ceeace facemu, si se ne punem adesea intrebarea, cum facemu educatiunea poporului prin biserica si prin viéti'a constitutionalabiserésca!

Respunsu

la epistolele parochului betranu.

I.

Iubite Unchiule! In epistol'a Santiei tale, publicata in numerulu din urma alu acestei foi mi-ai recomandat a scrie despre o tema, ce privesce fórtede aprópe intréga viéti'a publica din satu.

Mi-place se ascultu de betrani, pentruca „la betrani este intieleptiunea;“ si astfelu mi-voiu spune si eu nensemnat'a mea parere asupra cestiunei, pre carea mi-o ai recomandat.

Mai nainte de a trece inse la casulu concretu, am detorinti'a a-mi espune in generalu vederile mele asupra epistoleloru, pre cari ai bine voitu a-mi le tramite de cátiv'a ani incóce, ér la casulu concretu permite-mi a-ti respunde in numerulu viitoriu.

Nu voiescu nici decát a-ti magulí, dar detoriu me semtu a constatá, ca epistolele Santiei tale sunt unu materialu fórté pretiuitu pentru colónele acestei foi; si precum mi-au dechiaratu multi dintre dnii prenumeranti cu vorb'a si cu scrisórea sunt o lectura din cele mai placute din tóte punctele de vedere, si anume: antaiu pentruca sunt scrise in o limba románésca frumósa, simpla, naturala si petrecetória, asia precum este vorb'a poporului romanescu, alu doilea pentruca contienu o adeverata bogatia de sfaturi si invetiaturi, cascigate prin o indelunga observare a vietii, si alu treilea pentruca tot ceeace mi-scrii, este imbracatu in o forma obiectiva, si nu vadescu alta intentiune, decát unu doru ferbinte de a indreptá si a ajutá causei publice.

Aceste trei sunt momentele, cari dupa mine, dau epistoleloru Santiei tale importanti'a, si producu interesulu de a fi cetite si acceptate cu unu deosebitu doru atát de mine, cât si de o parte insemnata, daca nu de toti cetitorii acestei foi.

Permite-mi deci, iubite unchiule, cá asupra celorlu doue momente din urma se-me esprimu mai detaiatu.—

Adeverat'a valóre a unui omu, fia in viéti'a privata, fia pre ori-ce terenu alu vietii publice depinde dela cunoscintiele, ce le posede si dela modulu, in carele scie a-si validitá si valorá aceste cunoscintie in diferitele imprejurári, in cari se gasesc dupa starea si positiunea s'a in acésta viéti'a.

Cunoscintiele se incepu de regula cu teori'a si teoriile, cari le invétiá omulu in scóla. Faptu este inse, ca tóte aceste cunoscintie constituescu numai fundamentulu, seau temeli'a, pre carea apoi fia-care omu este chiamatu a zidí mai departe in ale spiri-

tului. Intrandu omulu in viéti'a, in giurulu lui se petrecu multime de lucruri, si se facu multime de fapte, cari bine observate, tóte ne inmultiescu, si sporescu cunoscintiele; ér pre de alta parte chiamatu fiendu omulu a lucrá si a traí, lucrulu si modulu lui de viéti'a constitue unu isvoru fórté insemnatu de chrana spirituala, carea ne alimentéza, si ne intaresce spiritulu cu noue si noue sucuri de viéti'a, atunci, cand din cele ce a facutu si a patitu cinev'a astadi, s'a deprinsu a invetiá pentru diu'a de mane.

La noi, la romani, asia mi-se pare mie, ca nu este atát de mare lips'a de cunoscintie teoretice, pre cât este de mare lips'a de cunoscintie, cari nu se potu invetiá nici in scóla, nici din carte, ci numai din viéti'a; si cá se fiu intielesu, voiu provocá la urmatoriulu esemplu.

Sunt la noi multi ómeni, cari cand au plecatu din scóla, si au intratu in viéti'a treceau, si erau ómeni, cu cualificatiune teoretica deplina, cu atestate scolastice frumóse, si cari promiteau fórté multu. Se intempla inse adesea, ca intelnindu dupa cátiv'a ani pre câte unii din acesti ómeni, ti-se pare, ca nu-i mai cunosci. Nu mai vedi intrensii spiritulu acel'a vioiu, si dorulu de a invetiá si a cascigá in ale spiritului; ci in locu de acestea vedi o recóla si unu indiferentismu facia de tóte cele ce se petrecu. Unii aseriu acésta stare vietii dela tíera, unde omulu este lipsitu de medilócele de a-si inmultí materialulu de cunoscintie, cu care a plecatu din scóla, langa care se mai adaoga apoi si sarcin'a generala si grelele imprejurári ale vietii de astadi.

Si adeverulu este, ca viéti'a din satu nu este atát de favorabila pentru inmultirea cunoscintieloru, precum este viéti'a din orasiu. Adeveru este apoi pre de alta parte, ca seraci'a si grelele imprejurári ale vietii depriméza pre omu, si-lu facu se-si pérda multu din gustulu de cetire si observare, precum si din dorulu, ce-lu avé odinióra de a-si inmultí cunoscintiele.

Cu tóte acestea eu indrasnescu a crede, ca daca se observéza o astfelu de stare la unii din ómenii nostri, ea nu provine atát'a nici din imprejurarea, ca densii traiescu in satu, unde nu vinu in atingere cu societatea inteligenta dela orasie, precum nici din seracia, — pre cât provine din lips'a de unu stimulu, de unu indemnu de a edificá mai departe in viéti'a si prin viéti'a pre bas'a temeliei cunoscintieloru, cascigate in scóla; si in acésta credintia a mea me intarescu urmatórele imprejurári, si anume:

In satu traiescu omulu mai in mijloculu naturei, si cartea naturei, cartea cea mare a vietii i-este mai in demana, i-sta mai bine deschisa omului, carele voiescu se cetésca intrens'a, de cum se intempla acést'a cu omulu din orasiu. Omulu carele traiescu in satu, este mai putien conturbatu de sgomotulu orasieloru, este mai liberu si póte fi mai usioru dispusu si accesibilu pentru studiu si pentru a face diferite observári, trebuintióse pentru inmultirea cunoscintieloru sale. In satu

nu este conturbatu omulu in lucrările sale de multele necazuri si neplaceri ale vietii orasieneseci, si astfel, dupa credinti'a mea vietii'a din satu nu pôte fi nici decăt pedeca unei desvoltări ulterioare a spiritului.

Langa acést'a mai adaogemu, ca fiindu poporul nostru unu poporu cu o vietia spirituala atât de bogata, da atât'a chrana spirituala omului inteligentu, carele voiesce a-lu studiá si cunósce, încât observarea si studiulu vietii psihice a plugariului romanu este si pôte se fia o fantana nesecavera de bogatia spirituala pentru fia-care omu, carele voiesce a-lu cunósce si studiá, ér acestu studiu este dupa mine de o importantia atât de mare, încât cutezu a afirmá, ca mai tóte gresielele, ce le facem in vietii'a publica, provinu din lips'a acestui studiu.

Cetindu aceste observări, sum siguru iubite unchiule, ca-ti va veni indata in minte intrebarea, ca cum stámu cu seraci'a generala, si cu cele multe impregiurări grele ale vietii de astadi in punctulu inmultirii cunoscintieloru ?

Spre a-ti raspunde eu la acésta intrebare ar trebui, cá in adeveru se gândescu fôrte multu, si sum mai multu cá siguru, ca nici n'asi poté dóra se-ti dau unu respunsu nimeritu. Am inse in privinti'a acésta noroculu, ca intrebarea acést'a este de multu respunsa de istori'a civilizatiunei popóreloru, si astfel eu sum dispensatu de ori-ce respunsu.

Deschidindu acésta carte afiu, ca Rom'a cea betrana numai pana atunci a avutu barbati de virtuti si fapte mari, pana cand nu se adunasera acolo colosalele averi, cari i-au sapatu mormentulu. Afiu, ca romanii, dupace s'au imbogatitu, s'au ocupatu mai putienu cu gandirea si cu lucrulu, si mai multu cu traiulu bunu, cu ospetie lucsóse, ér acestea i-au condusu la mollesire, la coruptiune, si prin acestea la mórte. Totu in acésta carte mai afiu, ca nu popórele, cari traiescu pre locuri fructifere si manóse sunt in fruntea civilizatiunei, ci popórele, cari traiescu pre locuri mai sterile, si cari din acésta cauza trebue se gândesca, si se lucre mai multu, pentrucá se póta se traiésca cu demnitate. Apoi vechiu cá timpulu este adeverulu, ca numai munc'a nobilitéza pre omu.

Dar se nu me ducu asia departe, ci se remanu pre langa unu esemplu, pre langa unu faptu, pre carele lu-potem vedé in fiecare di. Este unu lucru negadaduitu, ca nu omulu avutu are atât'a trebuintia, cá se lucreze, ci omulu seracu, pentruca pentru omulu avutu, si daca nu lucra elu insusi cu manile, lucra pentru elu capitalulu, si elu insusi se mai póte si dispensá din cand in cand dela lucru. Pentru omulu seracu inse n'are cine se lucreze, si nu are cu ce se traiésca, daca nu va lucrá elu insusi.

Din cele dise pana aci urméza, ca daca se găsescu la noi ómeni, cari cand au ocupatu o functiune, posedeau frumóse cunoscintie teoretice, ér astadi i-vedi reci de carte si de vietia, — acésta imprejurare nu provine nici din seracia, nici din imprejurarea, ca

traiescu in satu, ba mergu si mai departe, si mi-place a crede, ca nici din lipsa de bunavointia, ci curatu numai, ca le lipsesce unu stimulu, unu indemnu puternicu, carele se-i faca a observá si a gândi si a emulá unii cu altii intru inmultirea cunoscintieloru teoretice si practice tocma precum emulau intre sene pre timpulu, pre cand se aflau pre bancele scólei.

Marea intrebare este acum, ca de unde se mérga acestu stimulu, dela cine se emaneze acestu indemnu ?

Fiecare omu, care ocupa intr'o societate o functiune publica, este chiamatu a face servitie societátii, carea lu-platesce, si societatea are cuventu, cá se-lu intrebese si se-lu controleze cum implinesce densulu servitiile, pre cari i-le-a incredintiatu. Acésta controla o esercéza societatea in forma oficiala prin organele de administratiune, instituite anume de a conduce si a priveghiá asupra mersului, ce-lu urméza toti, ceice au rola in vietii'a publica, ér in forma neoficiala prin presa, si prin form'a, in carea scie societatea distinge pre ómenii, cari lucréza si producu, si cum scie se indrepteze, si se faca mai activi pre ómenii, cari au trebuintia se lucreze si se arete rezultate mai multe, cá se nu suferese societatea din caus'a loru.

Daca ne uitám inse la modulu, cum se esercéza la noi control'a acést'a, aflámu neaperatu o multime de scaderi. Administratiunea bisericésca are inca multe de facutu si de indreptatu, pana cand va poté ajunge se le póta face tóte, si se patrunda preste totu. Dar pres'a ce face ? Si-face neaperatu si pres'a detorinti'a, dar din nefericire nu sunt rari casurile, in cari se lauda ómeni nevrednici si se defaima si ieau la adeverata góna ómeni vrednici, ómeni, cari lucréza, tocma pentruca lucréza, si facu servitie ; ér societatea, fia ca se iea dupa presa, seau pres'a dupa dens'a, inca nu procede in tóte casurile altcum.

Intre astfelu de imprejurări, este naturalu, iubite unchiule, ca epistolele Santiei tale, au o insemnata valóre, pentruca sunt unu stimulu la activitate, si unu documentu viu, ca multe se potu face, multe se potu indreptá spre bine. Noi cei mai teneri invetiámu din ele, si in acelasi timpulu se produce si in noi dorulu de a observá si a lucrá precum ai observatu si lucratu Santi'a ta, seau cu alte cuvinte ele sunt unu stimulu, unu indemnu la invetiatura teoretica si practica. In urmare potu se ne dea aceste epistole multor'a tocma aceea ce ne lipsesce.

Alu treilea momentu ce mi-a batutu fôrte multu la ochi in epistolele Santiei tale, iubite unchiule, este form'a obiectiva, in carea sunt scrise. Te rogu se nu te miri, nici se nu te surprinda acésta observare a mea. Nu o facu aci, cá se-ti magulescu, ci cá se-ti esprimu, ca la noi lumea s'a indignatu fôrte multu de multele atacuri si polemii personale, câte se publica prin presa.

Am ajunsu fôrte departe in acésta privintia, si multi dintre noi si-punu dejá intrebarea, ca óre unde ne vom oprí, seau ca dóra am ajunsu deja la punc-

tulu de unde nu mai este in acésta privintia întórcere? —

Intre astfelii de imprejurări eu asia observu, ca scrieri obiective sunt bine placute si bine primite de publicu, si ca gustulu publicului se desvólta tot mai multu in acésta directiune, unu lucru, carele speru, ca te va incuragiá multu si pre Santi'a ta a continuá cu scrierea de tot mai multe epistole instructive.

Dar trecendu preste acestea, cá de incheiare permite-mi, iubite unchiule, se-ti multiamescu pentru bunele servitii, ce ai facutu causei intru a carei'a promovare ne-am angajat, si apoi se rogu pre Ddiu, cá se-ti lungésca firulu vietii intru multi fericiti ani, cá se poti continuá lucrarea cea spornica de pana acum, si talantulu incredintiatu se nu se ingrópe, ci sè-se inmultiasca in inimile si mintile nóstre ale celor mai teneri.

Aug. Hamsea.

List'a membriloru sinodului parochialu.

Regulamentulu pentru parochii in provinci'a metropolitana in §-lu 5 dispune, ca la sfersitul fiecarui anu solaru sè-se faca in fiecare parochia o consemnare oficiósa a parochianiloru, cari in intielesulu §-lui 6 din statutulu organicu sunt indreptatiti a fi membri sinodului parochialu. Consemnarea membriloru o face oficiulu parochialu, si o rectificacomitetulu in contielegere cu oficiulu parochialu. Dupace se intempla acésta rectificacare prin comitetu in contielegere cu oficiulu parochialu, consemnarea astfelii rectificata se publica in bisericacelu putien cu 8 dile inainte de tienerea sinodului parochialu ordinariu, care sinodu §-lu 12 din statutulu organicu dispune a-se tiené in lun'a lui Ianuariu.

Reclamári contra listei membriloru din motivu ca vre unulu indreptatitu n'a intratu, seau vre unulu indreptatitu a intratu in ea, se facu in scrisu, seau cu vorb'a la sinodulu procsimu ordinariu; ér apelata contra decisului acestui'a se face in scrisu la consistoriulu eparchialu in terminu de 14 dile.

Dreptu de a reclamá are fiecare membru alu parochiei, respective filiei atát pentru sine, cât si pentru altii, respective cotra altor'a.

Amintim acésta dispusetiune a legii cu scopu cá se atragemu atentiunea organeloru din parochia pentru efeptuirea loru, adoagendu la dispusetiunile citate urmatórele observári din partea nóstra.

List'a membriloru sinodului parochialu este dupa liter'a si spiritulu legii citate bas'a la tóte agendele constitutionale in parochia, si cá nu cumva din neobservarea legii sè-se intemple divergintie intre credintiosi in decursulu anului cu ocaziunea tienerii sínódeloru parochiale, de lipsa este, cá acésta lista sè-se faca, si se-se rectifice conform dispusetiuniloru legii.

Dupa cele ce am observatu noi din practic'a bisericeii, nentielegarile in privinti'a indreptatirii pro-

vinu din imprejurarea, ca la facerea listei nu se interpretéza legea in sensu destulu de liberalu. Statutul organicu in §-lu 6 dice: „In sinodulu parochialu ieau parte toti parochianii maioreni, de sine statatori, nepetati, cari si-implinescu detorintiele parochiali.“

Va se dica capacitatea de a fi membru sinodului parochialu legea o face pendente de 4 recerintie.

Maiorenitatea nu póte dá ansa la divergintie, dupace in punctulu acest'a, tóta lumea scie, ca maiorenu este acel'a, carele a implinitu etatea de 24 de ani, seau carele si inainte de acestu timpu a fost dechiaratu de maiorenu de catra forulu' competentu.

Recerinti'a cá se fia cinev'a „de sine statatoriu“ a datu inse si pana acum ansa la divergintie. La poporulu nostru datina este cá in un'a si aceeași casa, sub unu numeru se locuésca mai multe familii, si a- nume tat'a, cu unulu seau doi fii casatoriti, seau cu unulu, seau doi gineri, seau nepoti si asia mai de parte. Intrebarea este, ca daca toti acesti'a sunt maioreni, sunt ei totu de odata si „de sine statatori,“ dupace ei in cele mai multe casuri nu sunt despartiti cu averea, ci traiescu in comuniune. Nu avem pana acum o interpretare oficiala, carea se-ne servésca de cinsura, de aceea daca ne esprimámu in punctulu acest'a parerea nóstra ne rogám, cá se fia privita numai de o parere individuala.

Noi credemu, ca dá, se potu luá in lista in astfelii de casuri nu numai capii de familia, ci si fii si ginerii, si nepotii, daca sunt maioreni, nepatati, si daca si-indeplinescu detorintiele parochiali. Credinti'a nóstra este ca nu se póte nici decát denegá nici unui parochianu indreptatirea de a fi membrulu sinodului parochialu numai pentru cuventulu, ca densulu desí maiorenu nu are avere separata, ci are avere in comuniune cu altii. Si la acésta credintia a nóstra ne indreptatiesece atát imprejurarea, ca dupa averea lui multa, putiena elu in comuniune cu altii platesce contribuirile bisericesci si scolarie, ne mai indreptatiesece apoi si principiulu fundamentalu alu bisericeii de a nu face distinctiune între avutu si seracu, ci a-i privi pre toti de o potriiva, precum de o potriiva cu totii suntem inaintea lui Dumnedieu, precum si imprejurarea, ca insusi Fundatoriulu bisericeii a pusu o importantia atát de mare pre denariulu veduvei.

Mai multa ansa la nentielegári a datu terminulu „nepetatu,“ indusu in lege, cá recerintia pentru a fi cinev'a indreptatitu la participare activa in bisericacelu. Terminulu acest'a a datu ansa la multe soiuri de interpretári, in unu casu practic, daca ne aducemu aminte bine a decisu caus'a acest'a consistoriulu plenariu aradanu, enunciandu cá conclusu: ca patatu se póte privi numai acelu poporeanu, asupra carui'a s'a adusu o sententia de forulu' competentu in acésta directiune.

Tocm'a astfelii sta lucrulu si cu a patr'a recerintia: cu implinirea detorintieloru parochiali. Si in punctulu acest'a s'au intemplat diferite soiuri de in-

terpretări. Dar interpretarea cea mai buna asia credem, ca ni-o va dá usulu.

Nu voim deci a urmă mai departe acésta cestiune, ci lasăm cá practic'a se ne invetie. Si practic'a de siguru ne va invetiá, daca vom face list'a membriloru sinodului parochialu la vreme, si daca vom observá cu rigóre dispusetiuniloru legii.

Investitur'a noului Metropolitu-Primatu alu Romaniei.

I. P. S. S. parintele Iosif Georgianu.

Duminea, 30. Noemvre, fiind diu'a hotarita pentru investitur'a I. P. S. S. Parintelui Iosif, alesu Archiepiscopu-si Metropolitu alu Ungro Vlahiei, Exarh alu Plaiuriloru, Prim tu alu Romaniei, o tresura de gala a Curtiei merse in curtea Sfintei Metropolii spre a fi la dispositiunea Metropolitulu Primatu. Inaltu Prea Sfinti'a Sa, luandu locu in trasura, pornesce in cortegiu iu ordinea urmatóre: 1. D. prefectu alu politiei capitalei; 2. Doue plutone din regimentulu 2 rosiori; 3. Amendoi protoierii capitalei; 4. Trasur'a regala cu Metropolitulu Primatu; 5. Alte doue plutone din acelasi regimentu. La drépt'a si la sténg'a trasurei Inaltu Prea Sfintiei Sale se tienea câte unu maioru. —

Cortegiulu, sosindu in curtea palatului, gard'a esí, presentá arm'a, ér music'a intoná „spre rugaciune.“ Inaltu Prea Sfinti'a Sa, dupa ce fu intempinatu la peronu de adjutantulu de serviciu si in capulu scarei de onóre de prefectulu palatului si de adjutanti Regali, fu condusu in salonulu de primire. In sal'a tronului si in salonulu celu mare de primire se aflau adunati: Membrii ai Sfântului Sinodu, ministrii, senatorii si deputatii, inaltele curti de casatiune si compturi, primariulu capitalei cu consiliulu comunalu, prim-presedintele si procurorulu generalu alu curtiei de apelu, directorii ministerieloru, comandantulu corpului II de armata cu generalii si colonelii siefi de corpuri presenti in capitala, precum si mai multe alte notabilitati.

Anuntiandu-se sosirea Metropolitulu Primatu, Regele, precedatu de adjutanti si de prefectulu palatului, a intratu in sal'a tronului. Dupa ce Maiestatea Sa s'a suitu pe tronu, prefectulu palatului, primindu ordinele Maiestatiei Sale, a introdusu pe I. P. S. S. Metropolitulu Iosif, precedatu de protoereii capitalei. Inaltu Prea Sfinti'a Sa a fost condusu pana in fati'a tronului de catra ministrulu culteloru; acolo archidiaconulu Inaltu Prea Sfintiei Sale l'a imbracatu cu manti'a si ministrulu culteloru a rostitu urmatórele cuvinte:

Sire! Scaunulu de Metropolitu alu Ungro-Vlahiei, Exarh alu Plaiuriloru, Primatu alu Romaniei si presiedinte alu Sfintei Bisericii autocefale romane, a remasu vacantu prin trecerea din viétia a fericitulu intru pomenire Metropolitu Calinicu. In diu'a de 22. Noemvre, colegiulu electoralu, prevedintu de lege, a alesu la acestu sfintu scaunu pe Prea Sfintitulu Episcopu alu Dunarei de Josu, Iosifu. Maiestatea Vóstra ati binevoitu a intári prin decretulu din 29. Noemvre acésta alegere. Vinu dar cu celu mai profundu respectu, Sire, se Ve regu, se dati Inaltu Prea Sfintitulu Parinte Iosifu investitur'a de Metropolitu alu Ungro-Vlahiei, Exarh alu Plaiuriloru, Primatu alu Romaniei si presiedinte alu Sfintulu Sinodu.

D. ministru alu culteloru a remisu apoi Cârj'a in mânilu Maiestatiei Sale, care luând'o, a dat'o Inaltu Prea Sfintitulu Metropolitu Primatu, dicendu-i:

„Incredintiezú Inaltu Prea Sfintiei Tale toiagulu archipastorescu, pentru a conduce Metropoli'a Ungro-Vlahiei si a purtá inalt'a demnitate de Primatu alu Romaniei si de presiedinte Sfintulu Sinodu.“

Dupa aceea Maiestatea S'a adresatu urmatórele cuvintare catra Metropolitulu Primatu si toti asistentii:

„Atotputerniculu te-a chematu a indeplini o insemnata, o sfinta misiune. Increderea marei adunari si a norodului, inconjurata de dragostea fratiloru tei intru Christosu, te-a alesu cá Metropolitu Primatu alu Romaniei. Fericitu sunt Eu de a intári cá archipastoriu pe unu Metropolitu atât de cuviosu si de luminatu. Fericitu poti inse fi si Inaltu Prea Sfinti'a Ta de a fi chematu a cârmui, dimpreuna cu Sfintulu Sinodu, Biserica, care este temeli'a cea mai neclintita in ori-ce Statu, ale carei institutiuni sunt bine stabilite. In Romani'a poporulu s'a inchinatu totdeun'a cu dragoste si rivna inaintea Bisericii, avénd siguranti'a, cá elu va gasi in ea nu numai o mângare dulce in momente dureróse, ci inca unu sprijinu puternicu in timpuri furtunóse. In adeveru ea este conducetoriulu celu mai credinciosu in viétia omenésca. Vrednica si frumoasa este dar misiunea Inaltu Prea Sfintiei Tale. Prin sfaturile Tale pline de blândetie vei atrage pe cei rataciti si vei inradacina simtiemintele religióse in inimile bine-credinciosiloru. Din partea Mea vei aflá, Inaltu Prea Sfinte Parinte, radiemulu celu mai siguru si mai statornicu pentru inaltiare si intarirea Bisericii nationale, care trebue se fia totdeun'a in onjurata de cea mai adénca veneratia. Dumnedieu se-Ti daruéscá ani multi si fericiti pe scaunulu metropolitanu, spre indeplinirea sfintei Tale chemari.“

Inaltu Pré Sfintitulu Metropolitu Primatu a multiamitu Maiestatiei Sale Regelui prin urmatoriulu discursu:

Sire! Primescu cu respectu acestu toiagu archipastorescu din manile Maiestatiei Vóstre, vedu consciinti'a de tota greutatea si raspunderea sarcinei ce am se portu. Smeritu servitoriu alu altarului, voiu rugá neincetatu pe Domnulu Puteriloru se me intarésca, ca se potu raspunde asteptarei Maiestatiei Vóstre si a tieriei, Toti pasii mei ii voiu indreptá spre indeplinirea sfintei datorii, cu care Mati investitu si, urmandu porunciloru Domnului Dumnediului nostru Isusu Christosu, Mi voiu pune tóte puterile pentru a fi unu pastoriu bunu, si Mi voiu pune totu sufletulu Meu pentru oile ce mi s'au incredintiatu. Usurata Mi este intru câtv'a sarcina prin positiunea ce sfânta Biserica ocupa astadi între Bisericele surori ale ortodoxiei, si prin sprijinulu intieptu alu Maiestatiei Vóstre, care, din momentulu in care ati lucratu din tota inim'a si fara intrerupere, precum la marirea Romaniei asemenea si la intarirea sfintei nóstre Bisericii. Voiu fi credinciosu Tieriei si natiunei, care M'a inaltiatu la acésta inalta trépta si a caror'a marire am avutu fericirea se o vedu crescendu cu ochii Mei. Voiu fi credinciosu Maiestatiei Vóstre nu numai cá o datoria catra Sveranulu Meu, ci totu odata ca unu omagiu adusu Acelui'a care in totu céssulu isi are ganderile si bunetatile Sale atintite asupra Tieriei si a Bisericii, si a carui'a incredere in Natiune si in viitoriulu ei ne-a condusu la faptele glorióse cari ne-au radacatu mai pre susu de asceptările tuturor'a. Dumnedieu se binecuvinteze pe Maiestatea Vóstra, pe Maiestatea S'a Regin'a, Dinasti'a Romaniei si se Ve dea ani lungi si fericiti spre binele, fericirea si gloria Romaniei!

Maiestatea S'a regele, scoborandu-se de pe Tronu, a felicitatu pe Metropolitulu Primatu si i-a sarutatu mân'a. Dupa acést'a au venitu pe rendu, de au sarutatu man'a Inaltu Pré Santiei Sale, Parintii Episcopi si Archierei, Ministrii, Presiedintii Corpuriloru legiutóre, Presiedintii inaltei curti de justitia si de casatiune si a inaltei curti de compturi cu membrii acestoru curti, dnii senatori si dnii

deputati, generalii si oficerii superiori ai armatei, cas'a civila si militara a Maiestătiei Sale. Dupa ce Maiestatea S'a s'a retrasu, Inaltu Pré Sfinti'a S'a Metropolitulu Primatu a fostu recondustu pana la scara de prefectulu Palatului si de Cas'a militara. La plecarea cortegiului gard'a presinfă armele ér music'a intonă „spre rugaciune.“

Cortegiulu pornindu din Palatu, in sunetulu tuturoru clopodeloru bisericiloru Capitalei, indrepta spre Sfant'a Metropolia, in aceasi ordine si cu aceleasi ceremonialu, care a presidatu la sosire-i, cu osebire numai, ca Inaltu Pré Sfinti'a S'a, imbracatu cu manti'a, a fostu insotitu in trasura de ministrulu culteloru si precedatu :

1. De catra protoereii Capitalei; 2. de catra Pré Sfintitii Eparchioti in doue trasuri regale; 3. De catra primariulu Capitalei; 4. De catra archidiaconulu care tieana cârj'a Inaltu Pré Sfintiei Sale, insotitu de alti doi diaconi.

La sosirea cortegiului la Sfant'a Metropolia, Inaltu Pré Sfinti'a S'a Metropolitulu Primatu cu totu inaltulu cleru a mersu la biserică de au făcutu rugaciunile obicinuite. „Vointi'a nationala.“

MOSCENIREA.

(Poesia didactica.)

*Morè Todoru de la noi,
Lasà cai si patru boi,
Lui Mihaiu, fiuluu seu,
Unui omu cam natareu.*

*Mihaiu, slabulu de la fire,
Sperandu multa moscenire,
Nici cà invetiase carte,
Maiestria, ceva arte.
Cum ajunse la mosia,
Elu primariu *) voiă se fia.
Primarindu cu sumetia
Facù certe piste-o miă.*

*Dup' atâta nebunia,
Ôre finea ce fia?*

*Pe socoti din primaria,
Dede caii si-o cocia,
Alte certe si nevoi
Le 'npacă cu patru boi.*

*Asia mersera la naib'a
Si averi si tóta tréba.*

*De-atunci umbra superatu,
Că-l intréba toti in satu:
Ce mosia ti-a lasatu,
Cine carte nu ti-a datu?!*

Giorgin Vasiliu.

*) Primariu — biren — chinezu in satu.

D i v e r s e.

* *Legea comunala* 1 Art. XXII din 1886 cuprindendu tectstulu oficialu, esplicări si estrasu din ordinatiunea ministeriala despre aplicarea legii de Paul Rotariu, advocatu si redactoru, — a esitu de sub tipariu, si se affa de vendiare la dlu autoriu in Timisióra cu pretiulu de 40 cr. v. a. Traducerea este fórte nimerita, intr'unu stilu usioru asia încât cu ajutoriulu esplicăriloru cuprinse in tectst'u se pôte pricepe fórte usioru de toti carturarii nostri din poporu; ér formatulu este octavu micu, indemanatecu si portativu. O recomandămu in deosebit'a atentiune a carturariloru nostri!

* *Balonu dirigiabilu de resboiu.* Ministrulu de resboiu alu Stateloru-Unite ale Americiei de-Nord u a organisatu o serie de experintie cu ajutoriulu unui balonu dirigiabilu inchipuitu de dlu Thayer. Acestu balonu pôte se duca in elu, afară de personalulu necesaru pentru a-lu conduce, doue seau trei tunuri sau o cantitate ôre-care de bombe explosibile. Aparatulu in totalitatea sa-se compune dintr'unu balonu propriu disu, luntrea provediuta cu o cârma, masin'a propulsorie si dintr'unu discu fix, care pórta tôte materialele necesare alimentării masinei.

Balonulu este de patru ori mai lungu, decât inaltu; este umplutu cu hidrogen si contine in interiorulu lui unu balonu plin cu aeru. O reserva de hidrogen comprimatu la o presiune inalta este in comunicare cu balonulu prin ajutoriulu unor supape, ceace permite balonului se se urce seau se-se cobóre, fara se-se mai recurga la intrebuintiarea lestului. Unu ingeniosu sistemu de supape permite, cand se voiesce ca balonulu se-se cobóre, se-se reintroduca in recipientulu de reserva hidrogenulu extrasu pin balonu.

Miscarea acestui vasu aerianu este data prin unu cilindru asiediatu sub luntrea balonului si plinu cu aeru comprimatu; acestu cilindru, in partea dinapoi, este in comunicatie cu aerulu liberu.

O masina cu vapori sau cu gazu face se intre aerulu in cilindru si inlocuiesce provisiunea de aeru comprimatu pe mesur'a, ce elu este intrebuintiatu. Directiunea este data prin inflexiunea, fie intr'unu sensu fie intr'altulu, a extremităti tubului, prin care ese aerulu comprimatu. Luntrea este provediuta dealmintrelea de o pânza asiediată la spate, si care permite, in casu de trebuintia, se-se utilizeze forti'a ventului.

Masin'a, care pompéza aerulu si-lu comprima in cilindru, este asiediată pe disculu, care se gasesce sub luntre.

Balonulu acest'a are o vitesa de 50 chlg. pe ôra.

C o n c u r s e.

Concursu se publica pentru unu stipendiu anualu de 120 fl. din fondatiunea Fauru. Suntu indreptatiti a recurge studinti gr. or. de nationalitate romana cari frecuentéza veri unu gimnasiu publicu, academia séu universitate, scóle reali superióre, tehnica, politehnica séu institutu teologicu ori pedagogicu. Au preferintia recurentii din famili'a Fauru respective Poynar, fara privire la clasele in cari studiéza. Competintii vor produce a) carte de botezu, b) certificatu despre seracia, c) testimoniu cu calculu eminentu despre progresulu facutu in anulu precedinte, d) certificatu despre starea sanitaria si portarea morala. Recursele astfelu instruate se se substérna la Venerabilulu

Consistoriu romanu gr. or. in Oradea-mare pana la 30. Decembrie st. v. a. c.

Arad, 13. Noembrie 1886.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

—□—

In urmare ordinatiunei Venerabilului Consistoriu eparchialu dto 23. Octomvrie 1886. Nr. 3756., pentru indeplinirea parohiei vacante din Gy.-Varsiandu, (comitatulu Aradului, protopresviteratulu Chisineului), cu acést'a se deschide concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din 28. Decembrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt :

- Un'a sessie de pamentu estravilanu aratoriu, ce aduce arenda anuala 650 fl.
- Dreptulu de pascalatiune dupa acést'a sessie computatu in bani face 60 fl.
- Birulu dela 160 de fumuri, grâu si cucuruзу computatu in bani 180 fl.
- Stolele indatinate se suie la 110 fl. Sum'a 1000 fl.v.a.

Dela recurrenti se poftesce testimoniu despre absolvirea aloru 8 clase gimnasiali cu maturitate, — testimoniu despre absolvirea teologiei cu depunerea esamenului de calificatiune pentru parohie de frunte. — Se poftesce mai departe, cá sub timpul concursului, in cutare Dumineca séu serbatóre se se prezenteze la st'a biserica din locu, spre a-si arata desteritatea in celea rituale, respective oratorice si cantari.

Recursele adresate Comitului parochialu din Gy.-Varsiandu, pana in 21. Decembrie st. v. a. c. au a-se trimite la subscrisulu protopopu in Chitighazu (Kétegyháza) celea mai tardiu sosite, nu se voru luá in consideratiune.

Datu in Gy.-Varsiandu, la 1. Noembrie 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresviterulu Chisineului.

—□—

Pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu, dela scól'a conf. rom. gr. or. din comun'a bisericésca Veresmort, protopresviteratulu Lipovei, dieces'a Aradului, prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 21. Decembrie a. c. st. v.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt urmatórele si anume :

- in bani gat'a 107 fl. v. a.
- spese pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.
- spese pentru scripturistica 5 fl.
- in bucate 60 de mesuri cucuruзу in bómbe,
- lemn 8 orgii din cari are a se incalzi si sal'a de invetiamentu,
- pamentu 4 jugere estravilanu totu fenatiu,
- cortelu liberu cu gradina de unu jugeru pamentu intravilanu pentru legumi.

Doritorii cari voescu a ocupá acestu postu, vor avé recoursele loru a le instrua cu tote documintele prescise in stat. org. si cu testimoniu din limb'a magiara, si astfelu adresandu-le Comit. parochialu se le substérna in-spectorului de scóle Demetriu Marcu in Birkis.

Se mai poftesce dela densii, ca pana la diu'a alegerii, se se presinte in careva di de serbatóre la sant'a biserica, spre a-si areta desteritatea loru in cantarea bisericésca si tipicu.

Veresmort, din siedinti'a Comitului parochialu tie-nta la 30. Octomvrie 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu DEMETRIU MARCU, m. p. insp. scl.

—□—

Pre bas'a decisului Consistorialu dto 23. Octomvrie 1886 Nr. 3757, se escrie concursu pre capelani'a temporalu pre langa deficientulu parochu Stefanu Ioanescu, din comun'a Ghirocu, (langa Timisiór'a) cu $\frac{2}{3}$ parti din tote beneficele parochiale cu terminu pana in 28. Decembrie st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Avendu capelanulu alesu a deveni dupa mórtea nefericitului parochu — fara alta alegere — parochi'a se clasifica in intielesulu regulamentulu pentru parochii de clas'a II cu urmatórele emoluminte :

- 30 jugere pamentu aratoriu de clas'a I-a care aduce unu venitu anuala minimum 300 fl., luandu censulu pe 5 ani se arata urmatórele stola minimala :
- pentru 50 inmormentari minimum 150 fl.
- pentru cununii minimum 40 fl.
- pentru santirea apei obicinuite la serbatori mari 25fl.
- pentru botezu 10 fl.
- pentru estrase minimum 16 fl.
- birulu usuatu dupa sessiuni socotite aduce 65 chible de grâu à 3 fl. 195 fl. — Sum'a 736 fl.

Este de insemnatu cá stol'a sus amintita este computata dupa stola veche de pana acum usuata, ci nu dupa norma stolaru provisoriu Nr. 210 sinod. epar. 1877. in censulu stolaru socotita ; si ca parochi'a consta din $1\frac{1}{2}$ parochia cu 180 de case.

Competentii au a-si tramite recoursele loru instruate conform statutului organicu si a regulamentulu pentru parochii pana in 20. Decembrie st. v. a. c. adresate comitetulu parochialu la adres'a Revendissimului Domnu Meletiu Dreghiciu, protopresviteru in Timisiór'a, competentii au a-se presentá pana la terminulu susu numitu in un'a séu dóna dumineci in sant'a biserica din comun'a Ghirocu (langa Timisiór'a) spre a-si areta desteritatea in oratoria, cantare si ritualele bisericesci.

Din siedinti'a Comitului parochialu, Ghirocu, in 5. Noembrie 1886.

Aureliu Craiovanu, m. p.   *Petru Barbosu, m. p.*
not. com. par.   pres. com. par.

Cu invoirea si contielegerea mea : M. DREGHICIU, m. p. protopresviterulu Timisiorii.

—□—

Nr. 287.

Publicatiune.

Conform §-lui 124 din „Regulamentulu pentru procedur'a judecatorésca in cause matrimoniale,” se publica celoru interesati spre scire si acomodare, cumca : matrimoniulu (casatori'a) incheiatu in biserica rom. cath. din Banat-Comlosiu la 2. Noembrie 1862 intre feciele : *David Sustrán*, de religiunea gr. orientala, si *Anna Tisza*, atunci de religiunea rom. cath., ér acum de confessiunea reformata, in urm'a procesului matrimonialu edictalu, incaminatu de catra Anna Tisza locuitoare in Oradea-mare, contra barbatului ei pribegitu David Sustrán, a carui ultima ubicatiune cunoscuta a fostu in St.-Nicolaulu-mare serbescu, — prin sentinti'a acestui Scaunu protopopescu de datulu 2/14. Septemvrie a. c. Nr. 206., aprobata prin sentinti'a Consistoriului gr. or. din Oradea-mare de datulu 20. Octomvrie a. c. Nr. 815. B., — cu privire la inctulu, si pe bas'a pribegirei de 22 ani a acestui'a, — s'a desfintiatu finalminte.

Oradea-mare, 1/13. Decembrie 1886.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Oradii-mari, cá foru de l. instantia in cause matrimoniale.

—□—